

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/70/2018
Identifikačné číslo spisu:	8415206030
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:8415206030.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu I. I., bytom O. XXX/XX, P. I., zastúpeným JUDr. Viktorom Novýsedlákom, advokátom so sídlom L. Svobodu 2674/1, 058 01 Poprad, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 9C/480/2015, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. novembra 2017 sp. zn. 21Co/27/2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 28. novembra 2017 sp. zn. 21Co/27/2017 a medzitýmny rozsudok Okresného súdu Kežmarok z 21. októbra 2016 č. k. 9C/480/2015-122 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Kežmarok na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej aj „súd prvej inštancie“) medzitýmnym rozsudkom z 21. októbra 2016 č. k. 9 C 480/2015-122 určil, že žalovaná zodpovedá žalobcovi za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Zo zisteného skutkového stavu mal za preukázané, že zásah príslušníkov pohotovostného policajného útvaru (ďalej aj „PPÚ“), ako súčasť Policajného zboru Slovenskej republiky, spočívajúci v zadržaní a obmedzení osobnej slobody žalobcu, bol zásahom orgánov verejnej moci voči fyzickej osobe, ktorý spadá pod právnu úpravu zákona č. 514/2003 Z. z. Konštatoval, že vyšetrovateľ Odboru kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove konal na základe ústneho pokynu prokurátora, čo by v zmysle § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. zakladalo zastupovanie štátu Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky. Spôsob a prevedenie policajného zásahu, ako aj medializácia tohto zásahu tvrdená žalobcom, ku ktorej malo dôjsť únikom zdrojov z prostredia polície, zakladá podľa súdu prvej inštancie zodpovednosť Ministerstva vnútra Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z.z. Žalobca podal v zmysle § 15 zákona č. 514/2003 Z.z. žiadosť o predbežné prerokovanie nároku Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky aj Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, pričom ako prvý (a jediný) mu na jeho žiadosť odpovedalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, čím bolo v zmysle § 4 ods. 1 písm. m/ zákona č. 514/2003 Z.z. založené zastupovanie štátu týmto ministerstvom.

Súd prvej inštancie mal za to, že charakter, miesto a rozsah zákroku polície nevyhnutne predpokladajú významný zásah do osobnej sféry žalobcu predstavujúcej jeho dôstojnosť, súkromie a dobrú povesť v očiach verejnosti a v prostredí, v ktorom žije a pracuje. Rozhodujúcim meradlom primeranosti takéhoto zásahu do práv žalobcu je však podľa súdu prvej inštancie neskorší výsledok tohto zásahu v kontexte celého trestného stíhania. Uviedol, že aj napriek tomu, že nebolo v rámci trestného konania konštatované porušenie zákona, dospel v tomto konaní k záveru, že štát postupoval voči žalobcovi nesprávne tým, že použil neprimerané prostriedky vedúce k obmedzeniu jeho osobnej slobody, hoci ich výsledkom nebolo jeho právoplatné odsúdenie v trestnom konaní. Súd prvej inštancie sa v plnom rozsahu stotožnil s procesnou obranou žalovanej vo vzťahu k medializácii zadržania žalobcu. Žalobca nepreukázal, že by informácie o mieste a čase jeho zadržania médiám poskytol orgán verejnej moci, teda, že v kontexte právnej úpravy zákona č. 514/2003 Z.z. existuje príčinná súvislosť medzi postupom štátu a škodou, ktorá mu touto medializáciou jeho prípadu vznikla, čím nie je splnený základný predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú žalobcovi informáciami o jeho zadržaní uverejnenými v médiách. Na záver súd prvej inštancie uviedol, že tieto čiastočne účinné prostriedky procesnej obrany žalovanej však nič nemenia na celkovom závere súdu, že neprimeraný policajný zásah voči žalobcovi, ktorý je v rozpore s účelom trestného konania, predstavuje nesprávny úradný postup, za ktorý v zmysle § 7 v spojení s § 9 ods. 14 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovedá Slovenská republika zastúpená ministerstvom vnútra.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 28. novembra 2017 sp. zn. 21Co/27/2017 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP. Súd prvej inštancie podľa neho správne konštatoval, že pasívna legitímácia je daná Slovenskej republike a že osobou oprávnenou konať za štát je ministerstvo vnútra, aj keď podľa názoru odvolacieho súdu je tento záver správny z iných dôvodov. Príslušník policajného zboru podľa odvolacieho súdu nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora, ale ako plynie z upovedomenia o prijatí a vybavení podnetu, konal s jeho predchádzajúcim súhlasom. Nešlo teda o záväzný pokyn prokurátora. Preto dospel odvolací súd k záveru, že orgánom, ktorý má konať v mene štátu, je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Rozhodujúcim meradlom primeranosti takéhoto zásahu do práv žalobcu je však podľa odvolacieho súdu neskorší výsledok tohto zásahu v kontexte celého trestného stíhania. Odvolací súd dodal, že medzi nezákonným zásahom a ujmou, ktorá žalobcovi vznikla, je daná príčinná súvislosť, pretože bez zásahu príslušníkov policajného zboru by žalobcovi žiadna ujma tým, že bol zadržaný ako podozrivý zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy, nevznikla.

3. Žalovaná proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie z dôvodu, že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 420 písm. a/ CSP), ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu (§ 420 písm. b/ CSP), v konaní došlo k vade spočívajúcej v tom, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/) a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Žalovaná má za to, že konajúce súdy prekročili svoju právomoc, pričom konali nielen v rozpore s civilným sporovým poriadkom, ale aj s ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z.z. a Trestného poriadku. Poukazuje na to, že zadržaná osoba má právo na náhradu škody, ktorá jej vznikla v súvislosti so zadržaním, len v prípade, ak pri ňom došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Teda samotné zadržanie, napriek tomu, že zadržaná osoba nebola následne uznaná za vinnú zo spáchania trestného činu, nie je podľa žalovanej priamym dôvodom na vznik zodpovednosti za škodu. Taktiež podľa nej žiadnym spôsobom nezakladá právomoc súdu posudzovať činnosť príslušníkov policajného zboru. Zo strany príslušníkov policajného zboru nedošlo podľa žalovanej pri zadržaní žalobcu k excesu. Má za to, že základom pre vznik nároku na náhradu škody tak, ako je to upravené v zákone č. 514/2003 Z.z., je skutočnosť, že ak vyšetrovateľ prekročí svoju právomoc, koná v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov alebo sa dopustí excesu pri výkone svojich právomocí. Poukázala na skutočnosť a ňou vznesenú námietku nedostatku procesnej spôsobilosti Slovenskej republiky konať vo veci v prípade, ak by bol žalobný návrh posudzovaný podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. S uvedenými skutočnosťami sa podľa žalovanej súdy vôbec nezaoberali, pričom z

obsahu odôvodnení oboch rozhodnutí nie je jednoznačne zrejmé, z akého dôvodu v konečnom dôsledku posúdili nárok žalobcu podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. Odôvodnenie napadnutého rozsudku považuje za zmätočné, nedostatočné, nejednoznačné, v rozpore s vykonaným dokazovaním a objektívnym právom. Má za to, že súd sa nevysporiadal dostatočne s prostriedkami jej procesnej obrany a nevyhodnotil správne prostriedky procesného útoku žalobcu. Navrhla napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s medzitýmnym rozsudkom súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že sa plne stotožňuje s rozhodnutím odvolacieho súdu a navrhol dovolanie žalovanej zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ a „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v zmysle § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné a napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s medzitýmnym rozsukom súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Žalovaná prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ust. § 420 písm. a/, b/, f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

13. Námieta žalovanej, že odvolací súd rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov v zmysle § 420 písm. a/ CSP, nie je dôvodná. Podľa § 9 CSP ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví. V zmysle ust. § 10 ods. 1 CSP ak spor alebo vec patrí do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví a spor alebo vec mu postúpi. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované. Podľa ustálenej súdnej praxe zisťovanie danosti právomoci občiansko-právnych súdov sa spravuje zásadou, že to, či právny vzťah a jeho riešenie patrí do právomoci občiansko-právnych súdov, závisí od obsahu (materiálneho aspektu) daného právneho vzťahu a nie od okolností, či právny predpis, upravujúci tento vzťah, je z legislatívneho hľadiska súčasťou toho-ktorého súkromno-právneho odvetvia práva (formálny aspekt). V danej veci žalobca využil svoje právo podľa § 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Výkladom tohto ustanovenia možno dospieť k záveru, že prioritne poskytuje ochranu práv súd a iba vtedy, ak tak stanoví zákon, ju poskytuje iný orgán. Ochrana subjektívnych práv nemôže byť vylúčená z pôsobnosti súdu vtedy, ak o tejto otázke nie je príslušným podľa zákona rozhodovať iný orgán, čomu je tak aj v preskúmvanej veci. Žalobca sa môže v občianskoprávnom konaní domáhať zodpovednosti za škodu vyplývajúcej z nesprávneho úradného postupu, resp. nezákonného rozhodnutia podľa zákona č. 514/2003 Z.z. alebo ochrany osobnosti podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Pre analýzu právneho vzťahu strán a posúdenie jeho povahy z hľadiska právomoci súdu na prejednanie a rozhodnutie o nároku, ktorý žalobca vyvodzuje z tohto právneho vzťahu, je tak rozhodujúce obsahové hľadisko, teda akú povahu majú práva a povinnosti strán tvoriace obsah právneho vzťahu.

14. K ďalšej dovolacej námietke žalovanej, že došlo k porušeniu ust. § 420 písm. b/ CSP, t.j. ten, kto vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, dovolací súd uvádza, že nie je dôvodná. Sporovou stranou je Slovenská republika, ktorá vystupuje ako žalovaná, nie Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Štát vystupuje ako samostatný subjekt občianskoprávnych vzťahov tam, kde je to výslovne ustanovené v zákone, napr. v zákone č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, kde je v jednotlivých ustanoveniach uvedené, že za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím zodpovedá štát. V zákone je tiež stanovené, ktoré orgány v mene štátu konajú. V danom prípade je pasívne legitimovaným a zodpovedným subjektom štát Slovenská republika v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, za ktorý koná žalovaná ako štátny orgán.

15. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednaní veci (to ako súd viedol spor)

znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

18. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1ECdo/10/2014, 3Cdo/146/2013).

19. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

20. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (pozri rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

21. Na základe, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

22. V danom prípade obsah spisu dáva podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Na odvolacie námietky, hoci sú podstatné pre rozhodnutie, nedáva odvolací súd vo svojom rozhodnutí odpoveď.

23. V posudzovanom spore bola predmetom sporu žaloba o splnenie povinnosti nahradiť škodu spočívajúcu v nemajetkovej ujme v sume 19 000 eur, a to titulom škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Podľa žalobcu k vzniku uvedenej ujmy došlo jednak zásahom príslušníkov PPÚ spočívajúcim v zadržaní a obmedzení osobnej slobody, ktorý bol podľa neho nesprávnym úradným postupom, ako aj ujmou na jeho dobrej povesti, poškodením jeho súkromného života a medializáciou celého prípadu, pričom práve tento zásah do jeho dobrej povesti a do súkromného života považuje žalobca za tak závažný, že žiada zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v najvyššej možnej výške.

24. Práve ustálenie toho, za čo vlastne žalobca odškodnenie požadoval, bolo rozhodujúce pre náležité skutkové a právne posúdenie veci. Podľa dovolacieho súdu súdy nižšej inštancie túto otázku náležite nevyriešili, ich závery o nej sú v dôvodoch preskúmaných rozhodnutí protirečivé. V niektorých

častiach rozhodnutí za rozhodujúce pre priznanie odškodnenia považovali neprimeraný policajný zásah voči žalobcovi. Ten bol podľa nich v rozpore s účelom trestného konania a predstavuje nesprávny úradný postup, nakoľko boli použité neprimerané prostriedky vedúce k obmedzeniu jeho osobnej slobody, hoci ich výsledkom nebolo jeho právoplatné odsúdenie v trestnom konaní. V iných častiach za významné považovali za rozhodujúce meradlo primeranosti takéhoto zásahu do práv žalobcu neskorší výsledok tohto zásahu v kontexte celého trestného stíhania, ktorou je medializácia zadržania žalobcu a jej dopad na jeho súkromný život.

25. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie ani odvolací súd sa nezaoberali s podstatnými námietkami žalovanej. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní konanom na súde prvej inštancie 11. marca 2016 uviedol, že by bolo potrebné upresniť, čo konkrétne považuje žalobca za nesprávny úradný postup orgánov policajného zboru. Žalovaná vo svojom vyjadrení zo 14. júna 2016 (č.l. 92 spisu) uviedla, že z obsahu žaloby je možné usudzovať, že si žalobca uplatňuje ním tvrdené nároky dvoma rôznymi právnymi titulmi, avšak na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. neboli naplnené zákonné predpoklady na vznik škody a v prípade uplatnenia náhrady nemajetkovej ujmy titulom ochrany osobnosti (medializácie) nie je daná pasívna legitimácia žalovanej.

26. Súd nižšej inštancie boli vo svojej argumentácii, pokiaľ ide o predpoklady vzniku práva žalobcu na odškodnenie, protikladné a ich závery nie sú jednotné, pretože ich tvrdenia, resp. argumenty uvedené v rozhodnutiach si navzájom odporujú, čím strácajú presvedčivosť a spravodlivosť a sú nepreskúmateľné. Žalovaná tak opodstatnene uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

27. Vzhľadom na to, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP, je dovolanie žalovanej nielen prípustné, ale tiež dôvodné, lebo je v ňom opodstatnene uplatnený relevantný dovolací dôvod v zmysle § 431 ods. 1 CSP.

28. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Dovolací súd podľa týchto ustanovení (aj s prihliadnutím na čl. 17 CSP) zrušil nielen rozsudok odvolacieho súdu, ale aj ním potvrdený prvoinštančný medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

29. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

30. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.